

Inzicht in de overheidsfinanciën mei 2023

Ontwikkelingen met betrekking tot de overheidsontvangsten, overheidsuitgaven en financiering

Paramaribo, 4 augustus 2023

Algemeen

De ontwikkelingen met betrekking tot de overheidsontvangsten, overheidsuitgaven en financiering van de Staat over de maand mei 2023 worden nader toegelicht in de onderhavige nota. De cijfers die gepresenteerd worden zijn geëvalueerd volgens de internationale methodologie van de Government Finance Statistics Manual (GFSM) van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Voor de compilatie van de tabellen is gebruik gemaakt van de informatie van de overheidsrekeningen bij de Centrale Bank van Suriname (CBvS) en overige commerciële banken. Verder wordt er ook data beschikbaar gesteld door het Bureau voor de Staatsschuld (SDMO), de Centrale Betaaldienst (CBD) en het Directoraat der Belastingen.

Op vrijdag 24 februari 2023 is de ontwerpwet houdende vaststelling van de ontwerp Staatsbegroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het dienstjaar 2023 (Wet Staatsbegroting 2023) goedgekeurd door de Nationale Assemblée. Als beheerder van alle staatsgelden ziet het Ministerie van Financiën en Planning erop toe dat de begrotingsuitvoering in lijn is met de goedgekeurde begroting en dat de begrotingsdiscipline in acht wordt genomen. Er zijn instructies uitgevaardigd om alle vak ministeries en onder haar vallende parastatalen en staatsbedrijven, erop te wijzen dat van elke besteding achteraf onderbouwd moet kunnen worden aangetoond dat de middelen doelmatig zijn besteed.

Vermeldenswaard is dat de GFS-publicatie tabellen verschillen kunnen hebben met de maandrapportages van de ministeries, omdat gewerkt wordt uit een andere bron (bank statements). De rapportage van de ministeries heeft als bron het IFMIS (Integrated Financial Management Information Systems) en vooralsnog zijn niet alle informatie tijdig beschikbaar (met name gerealiseerd).

Overheidsontvangsten

De ontvangsten bestaan uit de belastingontvangsten, de niet-belastingmiddelen en schenkingen. In de categorie belastingontvangsten (directe en indirecte belastingen) behoren onder andere inkomstenbelasting, loonbelasting, invoerrechten, omzetbelasting, accijnzen, houtuitvoer en verbruiksbelastingen. De niet-belasting ontvangsten omvat onder andere de royalty's en dividend. De belasting als niet-belasting ontvangsten worden geregistreerd in de Surinaamse munteenheid (SRD) als in valuta (USD/EURO).

In tabel 1 is af te lezen dat het aandeel van de niet-belasting ontvangsten in de totale overheidsontvangsten ca. 50% bedraagt, welke een positieve ontwikkeling is en als deze trend aanhoudt, zal de NBO aan het eind van dit jaar boven het geraamd bedrag uitkomen. De ontvangsten die in de afgelopen 5 maanden een significante bijdrage hebben geleverd in de totale NBO, zijn de royalty's en dividend.

Tabel 1. Overheidsontvangsten 2023 ten opzichte van 2022, SRD miljoen

	jan-mei 2022	jan-mei 2023	mutatie 2023 t.o.v. 2022	% mutatie 2023 t.o.v. 2022
Totale ontvangsten (aangepaste kas)	7,764.7	12,757.5	4,993	39%
Belasting ontvangsten	5,157.5	7,634.5	2,477	32%
Directe belastingen	3,231.6	4,786.8	1,555	32%
Indirecte belastingen	1,925.9	2,847.8	922	32%
Niet-belasting ontvangsten	2,571.0	5,116.7	2,546	50%
Schenken	36.2	6.3	-30	-478%

De inning van de BTW (Belasting op de Toegevoegde Waarde) neemt gestadig toe. Tot en met mei 2023 is een bedrag van SRD 1.055,8 miljoen geregistreerd. De naheffing van omzetbelasting vindt nog plaats en in de maand mei is een bedrag van SRD 21 miljoen geïnd.

Mijnbouw

Het aandeel van de mijnbouw ontvangsten tot en met mei 2023 is ca. 37% van de totale ontvangsten. Op basis van de voorlopige cijfers januari tot en met mei 2023, is het aandeel van de grote mijnbouwbedrijven en de kleinschalige goudexportbedrijven respectievelijk 90% om 10% in de totale mijnbouw ontvangsten.

Tabel 2. Overheidsontvangsten naar mijnbouw en niet-mijnbouwsector

in SRD mln	Realisatie jan-mei 2022	Realisatie jan-mei 2023
Overheidsontvangsten	8,869.1	12,757.5
Directe belastingen	4,336.0	4,786.8
Mijnbouw	2,480.1	2,251.0
Niet-mijnbouw	1,855.9	2,535.8
Indirecte belastingen	1,925.9	2,847.8
Mijnbouw	-	-
Niet-mijnbouw	1,925.9	2,847.8
Niet-belasting ontvangsten	2,571.0	5,116.7
Mijnbouw	1,869.8	2,432.6
Niet-mijnbouw	701.2	2,684.1
Schenken	36.2	6.3
Mijnbouw	-	-
Niet-mijnbouw	36.2	6.3

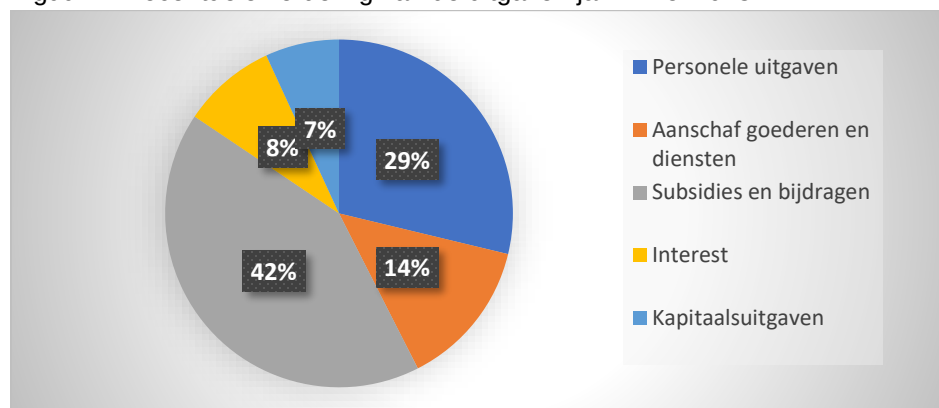

Overheidsuitgaven

Uit de voorlopige cijfers is voor de maand mei 2023, een totaalbedrag van SRD 3.327 miljoen uitgegeven. Van de totale uitgaven is 42% beschikbaar gesteld aan subsidies en bijdragen en 29% aan personele uitgaven, welke samen op 72% uitkomen.

In de maand mei 2023 is een bedrag van SRD 793 miljoen beschikbaar gesteld om de personeelsuitgaven te kunnen dekken. De regering heeft het besluit genomen om ingaande mei 2023 aan alle ambtenaren en de aan hun gelijkgestelden maandelijks een bedrag van SRD 2.500 uit te keren voor de duur van zes (6) maanden. De doelgroepen zullen vanaf de maand mei tot en met november 2023 deze koopkrachtversterking belastingvrij ontvangen. De gepensioneerden krijgen 70% van SRD 2.500, wat neerkomt op SRD 1.800. Met deze maatregel zijn de personeelsuitgaven in mei met SRD 139 miljoen verhoogd ten opzichte van april 2023.

Figuur I: Procentuele verdeling van de uitgaven jan – mei 2023

De ontwikkelingen binnen de gezondheidssector, met name de overmakingen naar het SZF, worden weergegeven in tabel 3.

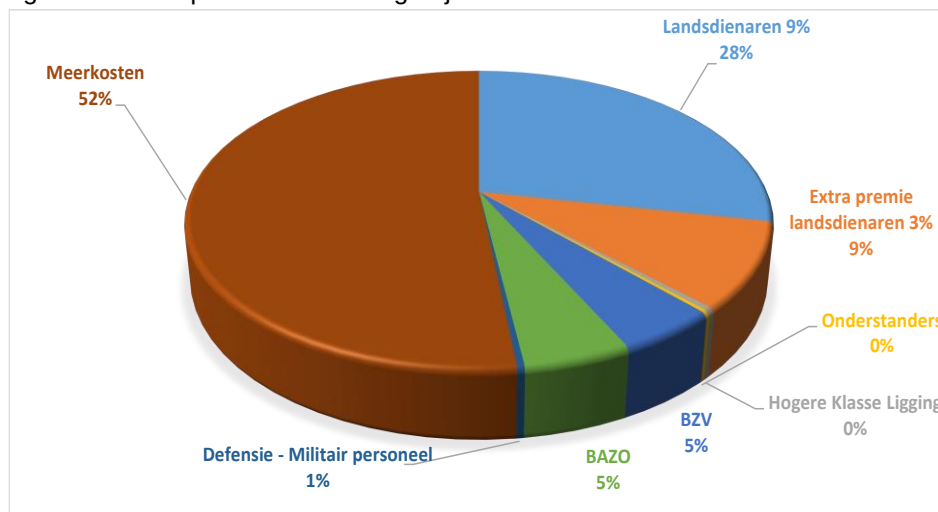
Tabel 3: Overmaking naar het SZF jan – mei 2023 (in SRD)

	jan	feb	mrt	apr	mei
1 Landsdienaren 9%	57,046,002	54,863,552	55,370,251	55,894,018	54,061,316
2 Extra premie landsdienaren 3%	18,922,694	18,128,318	18,221,195	18,459,612	17,822,353
3 Hogere Klasse Ligging			3,338,206		-
4 Onderstanders			2,315,280		-
5 BZV	8,742,540	9,211,695	9,211,695	10,034,085	10,034,085
6 BAZO	9,900,000	9,900,000	9,900,000	9,900,000	9,900,000
7 Defensie - Militair personeel	1,708,740	1,708,740			-
8 Meerkosten	81,500,000	96,682,450	96,682,450	104,165,407	129,583,802
Totaal	177,819,976	190,494,755	195,039,077	198,453,122	221,401,556

Bron: Ministerie van Financiën en Planning

Figuur 2. Verloop SZF overmakingen jan – mei 2023

Uit figuur 2 blijkt dat de meerkosten als gevolg van onder andere de NZR overeenkomst en de tariefsaanpassing particuliere laboratorium en de medische specialisten een groot deel van de SZF overmakingen beslaat. Over deze periode zijn de kosten gemiddeld 52% van de totale SZF overmakingen. In tabel 4 wordt inzage gegeven in de betalingen die worden verricht door SZF naar de diverse medische dienstverleners over de periode januari tot en met mei 2023.

Tabel 4. Betalingen aan medische dienstverleners door SZF (in SRD miljoen)

Medische dienstverleners	jan	feb	mrt	apr	mei
Academisch Ziekenhuis Paramaribo	46.3	44.9	56.1	52.0	45.4
s'Lands Hospitaal	15.5	12.4	22.8	26.8	19.4
St. Vincentius Ziekenhuis	7.1	8.5	6.2	6.5	6.0
Diaconessen Huis	8.3	7.7	5.5	7.1	7.4
Mungra Medisch Centrum	4.1	5.0	4.8	6.5	6.1
Psychiatriisch Centrum Suriname	0.9	0.7	0.8	0.9	0.6
Algemene Artsen RGD	4.0	4.4	4.1	4.3	6.9
Apotheken Particulier incl. SZF	30.7	35.6	25.9	42.2	29.0
Huisartsen (netto)	9.3	9.2	15.1	15.4	15.3
Medische Specialisten (netto)	24.6	28.3	24.0	-	46.8
Röntgen/ Scan (excl. Zkh)	5.4	6.3	5.4	5.6	5.9
Laboratorium (excl. Zkh)	6.5	6.7	13.9	16.9	-
Nierdialyse	10.6	16.3	11.1	12.3	11.5
Overige medische diensten	7.7	10.5	8.8	5.5	8.6
Totaal	181.1	196.6	204.5	202.1	208.9

Bron: Ministerie van Financiën en Planning

In onderstaand tabel wordt een overzicht gepresenteerd van de overmakingen naar het Ambtenaren Pensioenfonds.

Tabel 5: Overmakingen Ambtenaren Pensioenfonds januari tot en met mei 2023

Pensioenfonds	JANUARI	FEBRUARI	MAART	APRIL	MEI
Premiespremies (werkgevers + werknemers)	46,838,866	46,671,406	47,402,270	48,300,889	47,986,451
Koopkrachtversterking	2,399,690	2,389,190	2,380,690	2,320,190	2,225,690
Ondersteuningstoelage	6,659,250	6,648,000	6,653,250	6,646,500	6,225,000
TWK (verhoging ambtenaren is ingegaan per 1 januari 2022)	4,372,264	46,689	4,186,025	7,615,555	3,724,793
Koopkrachtversterking (SRD 1.800) voor 6 maanden ingaande juni 2023	-	-	-	-	-
Suppletie Pensioenfonds	85,909,709	90,028,287	88,124,133	86,378,843	86,714,904
Totaal	146,179,779	145,783,572	148,746,368	151,261,977	146,876,838

Verder zijn er middelen beschikbaar gesteld voor de programma's die onder het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting vallen, met name AOV (SRD 458 miljoen), financiële bijstand voor mensen met een beperking (SRD 123 miljoen), financiële bijstand voor zwakke huishoudens (SRD 14 miljoen) en het sociaal programma, Social Beneficiary Program (SBP: SRD 261 miljoen) in de periode jan-mei 2023.

Bij de kapitaalsuitgaven zijn er middelen beschikbaar gesteld voor diverse projecten van de overheid. Circa SRD 350 miljoen is uitgegeven in de maand mei 2023, waaronder SRD 101 miljoen aan infrastructurele projecten, die uitgevoerd zijn door het Ministerie van Openbare Werken.

Bij de interestbetalingen en financieringskosten zijn er gelden beschikbaar gesteld voor binnenlandse en buitenlandse crediteuren. De totale interest in de maand mei 2023 bedroeg SRD 681 miljoen, waarvan SRD 259 miljoen betaald aan de Centrale Bank uit hoofde van de Geconsolideerde Staatsschuld en SRD 120 miljoen aan diverse IDB (Inter-American Development Bank) projecten.

Financiering

In mei 2023 zijn middelen ontvangen van International Financial Institutions (IFIs), waaronder de Inter-American Development Bank (IADB), Islamic Development Bank (ISDB), en de OPEC Fund for International Development (OPEC). Daarnaast is ook financiering uit binnenlandse bron ontvangen in de vorm van infrastructuurleningen van de Kuldipsingh N.V.

Voorts zijn middelen beschikbaar gesteld voor het doen van terugbetalingen aan de IADB en enkele binnenlandse crediteuren uit de financiële en niet-financiële sector. Er waren betalingen van leningen en schatkistpapier van enkele commerciële banken, maar ook betalingen van infrastructuurleningen ten behoeve van infrastructurele werken.

Tabel 6. Suriname: begroting vs realisatie, jan – mei 2023 (SRD miljoen)

	jan-mei 2023 realisatie	2023 Begroting	real. in % v/d Begroting
Totaal ontvangsten	12,757.5	33,773.9	37.8
Belasting ontvangsten	7,634.5	21,055.1	36.3
Directe belastingen	4,786.8	10,697.0	44.7
Indirecte belastingen	2,847.8	10,358.2	27.5
Niet-belasting ontvangsten	5,116.7	12,201.8	41.9
Schenken	6.3	517.0	1.2
Totale uitgaven	12,510.8	34,988.5	35.8
Personele uitgaven	3,456.3	8,359.8	41.3
Aanschaf goederen en diensten	1,724.0	4,073.5	42.3
Subsidies en bijdragen	4,566.4	14,288.0	32.0
Interest	1,476.6	4,293.0	34.4
Kapitaalsuitgaven	1,287.5	3,974.2	32.4
Primaire rekening	1,723.3	3,078.4	56.0
Totale rekening	246.7	-1,214.6	-20.3
BBP*	131,935.7	119,880.5	
Primaire rekening (% van BBP)	1.3	2.6	
Totale rekening (% van BBP)	0.2	-1.0	

Bron: Ministerie van Financiën en Planning/Bureau voor de Staatsschuld/
Centrale Bank van Suriname